

ת"פ 56626/08/19 - מדינת ישראל נגד חיים גובגנייה

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 56626-08-19 מדינת ישראל נ' גובגנייה (עציר)
תיק חיצוני: 272063/2019

לפני סגן הנשיא, כב' השופט אבשלום מאושר
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם חיים גובגנייה (עציר)
באמצעות עו"ד אכרם חסונה

החלטה

בפניי עתירת ב"כ הנאשם לגילוי ראיה חסויה לפני סעיף 45 לפקודת הראיות, התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

מבוא

כנגד הנאשם (להלן: הנאשם/ העותר) הוגש כתב אישום שבו מיוחסות לו העבירות הבאות:

פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה- עבירה לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), יחד עם סעיף 29(א) לחוק.

גניבה- עבירה לפי סעיף 384 לחוק, יחד עם סעיף 29(א) לחוק.

לפי העובדות הנטענות בכתב האישום, ביום 24.6.19, בשעה 03:48 לערך, התפרץ הנאשם בצוותא חדא עם אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: האחרים) לבית העסק "אן דן דינו" שבבעלותו של מר אורי חיו ואשר נמצא ברח' איילה 5 באשקלון (להלן: החנות). הנאשם והאחרים הרימו בכוח באמצעות מוט את תריס הגלילה של החנות והניחו חפץ שטיבו אינו ידוע למאשימה תחת התריס. בשלב זה, זחל הנאשם מתחת לתריס הגלילה ונכנס לחנות כשהוא עוטה גרביים על כפות ידיו וכיסוי על פניו, וזאת בכוונה לבצע גניבה או פשע. באותה עת, המתינו האחרים מחוץ לחנות.

הנאשם הוריד גרב אחת מידו וגנב מהחנות פאקטים של סיגריות מסוג מרלבורו, פרלמנט, ווינסטון וטיים בשווי כולל של 5,000 ₪, בכך שנשא ונטל אותם, הכניסם לשקית ללא הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול אותם שלילת קבע מבעליהם.

מיד ובסמוך, קפץ הנאשם מעל הדלפק, יצא מהחנות והעביר את השקית לידי אחד מהאחרים.

ביום 6.1.20 התקיים דיון במעמד הצדדים בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיף 45 לפקודת הראיות. לאחר מכן, התקיים דיון במעמד צד אחד, בנוכחות רכז המודיעין, רס"ב רפי נחמני וב"כ המאשימה, ונערך פרוטוקול חסוי אשר יתועד במערכת ה"נט" כ"חסוי".

טיעוני הצדדים

ב"כ העותר טען כי הסיק מהפרפראזה שלמוסר הידיעה הוצגה תמונה של מישהו בשם ישראל שגב וכי אותו ישראל שגב זוהה בוודאות על ידי המודיעין. לטענתו, לא ברור מחומר הראיות מה הקשר של אותו ישראל שגב לאירוע ולכן סביר להניח שתמונתו הוצגה למודיעין על סמך ידיעה שקושרת אותו לאירוע המתואר בכתב האישום.

בנוסף, טען ב"כ העותר כי ניתן ללמוד מחומר הראיות כי ההתפרצות בוצעה על ידי יותר מאחד ולכן יש להורות על הסרת החיסיון כי יתכן שתצמח לעוצר טענת הגנה מן הצדק.

לשיטתו, הסרת החיסיון חשובה במקרה זה כי הראיה היחידה שלכאורה קושרת את העותר לעבירות הינה DNA שנמצא על חפץ נייד ולא מן הנמנע שמי שהשתמש בחפץ הוא ישראל שגב או מי מטעמו.

לשיטתו, חשיפת החומר לא פוגעת באינטרס ציבורי, וגם אם בית המשפט יסבור שכן, הרי שהיא מידתית ונחוצה לניהול משפט הוגן וצודק.

עוד לשיטתו, מדובר בחומר חקירה חיוני להגנתו של הנאשם.

מנגד, טענה ב"כ המשיבה כי אין בחומר שהתבקש ע"י העותר כדי להועיל להגנת העותר ובמקרה זה יש להעדיף באופן מובהק את האינטרס הציבורי, שכן אין רלוונטיות בחומר החסוי להגנת הנאשם.

בדיון שנערך במעמד צד אחד, הוצגו בפני חומר המודיעין אשר סומן על ידי א.מ/2, א.מ/1 סומנה תעודת החיסיון.

דיון והכרעה

בסעיף 45 לפקודת הראיות שכותרתו 'חסיון לטובת הציבור', נקבע כדלקמן:

"45. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי - כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על הענין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם."

בע"פ 7984/18 מדינת ישראל נ' פלוני (19.2.19) (להלן: עניין פלוני) שניתן לאחרונה, ציין בית המשפט העליון כי "לפי הסעיף, אין המדינה חייבת למסור את הראיה החסויה בהליך פלילי, אלא אם מתקיים אחד משני תנאים: אחד, הראיה חיונית להגנת הנאשם. שני, הראיה עשויה להועיל להגנתו, גם אם אינה חיונית לה, ומידת התועלת הטמונה בה עולה על מידת הפגיעה בענין הציבורי שעליו מגן החסיון".

להבהרת העניין, הפנה בית המשפט העליון בעניין פלוני גם לסעיף 46(א1) לפקודת הראיות, שעניינו בהחלטת בית המשפט בעתירה לגילוי ראיה. לפי הסעיף:

"ישקול בית המשפט, בין השאר, את הקשר שבין החומר החסוי לגדר המחלוקת בין בעלי הדין, בשים לב לגרסת ההגנה, את הקשר שבין החומר החסוי לראיות הגלויות וחומר חסוי אחר בתיק, ואת קבילות החומר החסוי ומשקלו הצפוי אם יוגש כראיה במשפט...".

כלומר, השאלה אם הראיות כשלעצמן חיוניות להגנת הנאשם צריכה להיבחן תוך בחינת הערך המוסף שלהן, על רקע הראיות הגלויות וביחס לגדר המחלוקת הספציפית.

בב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729, 739 (1984) (להלן: עניין ליבני) הבהיר בית המשפט העליון את השוני בין ראיה "חיונית" לראיה "מועילה" במסגרת סעיף 44 לפקודת הראיות, והדברים יפים גם לעניין סעיף 45 לפקודה. נפסק כי ראיה חיונית היא ראיה מרכזית ובעלת חשיבות מהותית לקביעת החפות או האשמה, ואילו ראיה בעלת תועלת אינה כה קריטית להגנת הנאשם, אך היא עדיין בעלת "משמעות מסוימת".

לגבי החלופה השנייה הקבועה בסעיף 45 לפקודת הראיות- חשיפת ראיה המועילה להגנת הנאשם, גם אם אינה חיונית לה, המפתח הוא איזון בין התועלת להגנה ומידתה ובין העניין הציבורי שלא לגלותה. ודוק, ביחס לראיה "חיונית" אין לבצע איזון בין השיקולים המתחרים, אלא יש להסיר את החיסיון, וזאת בשונה מראיה מועילה.

עוד יצוין כי את הערכת מידת האפקטיביות של הראיה החסויה להגנת הנאשם במסגרת בחינה זו, יש לבחון לפי יריעת המחלוקת בין הצדדים. הבחינה מטבעה הינה פרטנית לגופו של תיק, יש לבחון את שדה המחלוקת שבין התביעה לבין הנאשם, ואת מיקומה של הראיה וחשיבותה היחסית בשדה זה, ולאזן את חשיבותה היחסית של אותה ראיה בהתייחס לקשת האפשרויות בין חשיבות אפסית לבין חיונית מרובה. משנקבע משקל זה יש להשוותו למשקל האינטרס הציבורי למנוע את החשיפה, אם הראשון עולה על השני, יש לצוות על הגילוי (בש"פ 1924/93 גרינברג נגד מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 766-770, 771 (1993)).

מן הכלל אל הפרט

כנגד העותר הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות שפורטו בפרק המבוא.

ביום 25.9.19 נחתמה תעודה בדבר ראיות חסויות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב ע"י הממונה על החסיונות במשרד

לביטחון פנים, עו"ד אהוד הלוי, מתוקף סמכותו לפי סעיף 45 לפקודת הראיות (להלן: תעודת החיסיון שסומנה א"מ/1), בגדרה הפכו לחסויים הפרטים שלהלן:

כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות את זהות האדם אשר מסר למשטרה את המידע המתועד בדו"ח ידיעה מס' 19-0952-583, לרבות יום ושעת מסירת המידע.

אוסף ואצוין כי עיינתי בכלל החומר אשר סומן על ידי א"מ/2 שחלקם חסויים וחלקם לא חסויים.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ובחנתי את החומר החסוי על פי אמות המידה הנדרשות, סבורני **כי יש מקום לגלות את מועד ושעת מסירת המידע, ומנגד אין מקום לגלות את המקור**, שכן אין בחשיפת המקור בכדי לסייע להגנה.

מנגד, קיים אינטרס ציבורי חשוב של מניעת סיכון בני אדם, מניעת פגיעה בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה ואי חשיפת שיטות העבודה ודרכי הפעולה של המשטרה, דבר שיפגע ביעילות פעולותיה.

לאחר שמחד שקלתי את האינטרס הציבורי אשר פורט לעיל, ולאחר שבחנתי מאידך את הראיות החסויות בראי ההגנה, לא מצאתי שיש פגיעה בהגנת העותר, שכן מדובר בסיוע אפסי. על כן, לא מצאתי לנכון להורות כמבוקש.

סוף דבר

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, ובחנתי את החומר החסוי על פי אמות המידה הנדרשות, אין מקום לקבל את העתירה, והיא נדחית.

המזכירות תמציא העתק מהחלטה לב"כ הצדדים באמצעות פקס' ובדואר רשום.

ניתנה היום, כ"ג טבת תש"פ, 20 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.